

MODUŁ / SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2023-2026

Nazwa modułu/przedmiotu:		FARMAKOLOGIA	
Kierunek:		PIELĘGNIARSTWO	
Poziom studiów*:		I stopnia (licencjackie) II stopnia (magisterskie)	
Profil kształcenia:		praktyczny	
Rodzaj studiów*:		stacjonarne / niestacjonarne	
Rodzaj zajęć*:		obowiązkowe ☒ uzupełniające ☐ do wyboru ☐	
Rok i semestr studiów*:		Rok studiów*: I ☒ II ☐ III ☐	Semestr studiów*: 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
Liczba przypisanych punktów ECTS		3,5	
Język wykładowy:		polski	
Nazwa Wydziału PSW:		Wydział Nauk o Zdrowiu	
Kontakt (tel./email):		tel. 55 279 17 68 e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl	
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego*:		<ul style="list-style-type: none"> • nauki podstawowe ☒ • nauki społeczne i humanistyczne ☐ • nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej ☐ • nauki w zakresie opieki specjalistycznej ☐	
Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot:			
Osoba(y) prowadząca(e):		Według planu studiów	
Formy nakładu pracy studenta			Obciążenie studenta (liczba godzin dydaktycznych)
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim (wg planu studiów)			
Wykłady (W)			45
Seminarium (S)			
E-learning (e-L)			
Konwersatoria			
Ćwiczenia (C)			24
Zajęcia praktyczne (ZP)			
BUNA - samodzielna praca studenta (wg planu studiów)			18
Obciążenie studenta związane z praktykami zawodowymi (wg planu studiów)			
Sumaryczne obciążenie pracy studenta – ogólna liczba			87
Liczba punktów ECTS za przedmiot/moduł			3,5, w tym 0,5 BUNA
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • podające (wykład, pogadanka), • programowe (przy użyciu narzędzi audiowizualnych, tablice), • aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu), • analiza przypadków klinicznych.		
Założenia i cel przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> — Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w zakresie farmakoterapii. — Opanowanie tematyki zajęć oraz umiejętność wykorzystania przyswojonej wiedzy w praktyce.		
Narzędzia dydaktyczne	Tablica i rzutnik multimedialny, plansze.		
Wymagania wstępne:	Podstawowa wiedza z zakresu biochemii i biofizyki, fizjologii i patologii.		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych			
Symbol efektu uczenia się	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
A.W19.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne.	Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany, projekt lub odpowiedź ustna	W/BUNA
A.W20.	Definiuje podstawowe zasady farmakoterapii.	Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany, projekt lub odpowiedź ustna	W/BUNA

A.W21.	Zna poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania.	Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany, Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	W/Ć/BUNA
A.W22.	Omawia wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany, Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	W/Ć/BUNA
A.W23.	Przedstawia ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków.	Egzamin pisemny i/lub ustny standaryzowany, Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	W/Ć/BUNA
A.W24.	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.	Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	Ć/BUNA
A.W25.	Omawia zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.	projekt lub odpowiedź ustna	BUNA
A.U7.	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych.	Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	Ć
A.U8.	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	Ć/BUNA
A.U9.	Wystawia recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.	Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	Ć/BUNA
A.U10.	Przygotowuje zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	Kolokwium pisemne i/lub ustne, projekt lub odpowiedź ustna	Ć/BUNA
O.K4.	Ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe.	Obserwacja, samoocena	Ć/BUNA
O.K7.	Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja, samoocena	W/Ć/BUNA

*W-wykład; S-seminarium; EL- e-learning; K -konwersatoria; Ć-ćwiczenia; ZP-zajęcia praktyczne; PZ-praktyki zawodowe; BUNA-samodzielna praca studenta

PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi),

w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja

w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio)

BUNA – praca własna studenta weryfikowana jest poprzez ocenę stopnia realizacji założonych efektów uczenia się: test sprawdzający wiedzę studenta z określonej w sylabusie tematyki, ale także poprzez prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje i wszelkie inne prace śródsesemestralne.

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie efektów uczenia się do ZAJĘĆ
WYKŁADY, semestr II		
1. Podstawowe pojęcia farmakologii. Leki układu anatomicznego.	6	A.W19. A.W20. A.W23. O.K7.
2. Leki stosowane w terapii bólu	5	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
3. Farmakologia krwi.	6	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
4. Farmakoterapia chorób układu sercowo-naczyniowego.	6	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
5. Środki odkażające i antyseptyczne.	5	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
6. Farmakologia układu oddechowego. Leki wykrztuśne, sekretolityczne i przeciwkaszlowe.	6	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.

7. Farmakoterapia chorób układu pokarmowego.	5	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
8. Podstawy antybiotykoterapii	6	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. O.K7.
ĆWICZENIA, semestr II		
1. Leki przeciwbólowe – rodzaje, farmakoterapia.	6	A.W21. A.W22. A.W24. A.U10. O.K7.
2. Farmakoterapia chorób układu pokarmowego.	6	A.W21. A.W22. A.W24. A.U9. A.U10. O.K4. O.K7.
3. Leki stosowane w terapii astmy.	6	A.W21. A.W22. A.W23. A.W24. A.U7. A.U9. A.U10. O.K4.
4. Stosowanie zasad antyseptyki, odkażanie.	6	A.W21. A.W22. A.W23. A.W24. A.U8. A.U9. A.U10. O.K4. O.K7.
BUNA -samodzielna praca studenta, semestr II		
1. Krew i środki krwiozastępcze.	3	A.W22. A.W25. O.K4. O.K7.
2. Witaminy, mikro- i makroelementy. Preparaty złożone. Zasady rozsądnej suplementacji.	4	A.W19. A.W21. A.W22. O.K4. O.K7.
3. Środki dezynfekcyjne.	3	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. O.K4. O.K7.
4. Edukacja pacjenta w farmakoterapii, źródła informacji o lekach. Leki OTC.	4	A.W19. A.W20. A.W21. A.W22. A.W23. A.U9. O.K4. O.K7.
5. Zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (zleconych przez lekarza).	4	A.W19. A.W21. A.W22. A.W24. A.U8. A.U9. A.U10. O.K4.
WYKAZ LITERATURY		
Literatura podstawowa:		
1. Mutschler E., <i>Farmakologia i toksykologia</i> , MedPharm, Wrocław 2016.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Hryniewiecka E., Joniec-Maciejak I., <i>Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej</i> , Urban & Partner, Wrocław 2019.		
Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> — Egzamin – wykłady — Zaliczenie z oceną – ćwiczenia — Zaliczenie bez oceny – BUNA 		
Formy i kryteria zaliczenia ZALICZENIE PRZEDMIOTU - PRZEDMIOT KOŃCZY SIĘ EGZAMINEM Wykład: Podstawę do uzyskania zaliczenia/zal stanowi: <ul style="list-style-type: none"> — obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności, — ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia, — aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu), — zaliczenie BUNA 		
Ćwiczenia Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi: <ul style="list-style-type: none"> — obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności, — aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń), — poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń, 		
Kryteria ocen –odpowiedź ustna		
Ocena	Kryterium	
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia	

Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

Kryteria oceny BUNA -samodzielna praca studenta

Kryteria oceny	Ocena: zal/nzal
Zgodność treści pracy z przedmiotem kształcenia	
Ocena merytoryczna pracy	
Ocena doboru i wykorzystania źródeł	
Ocena formalnej strony pracy (przypisy, język)	
*(zalecenia do pracy)	
	(ocena)
	(podpis)

* jeżeli któreś z kryteriów nie jest spełnione, należy poprawić pracę wg zaleceń wykładowcy

EGZAMIN KOŃCOWY Z PRZEDMIOTU

- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z wykładów i ćwiczeń/konwersatoriów oraz zaliczenie BUNY (projektu)
- Egzamin ma formę testu pisemnego, test wielokrotnego wyboru /MCQ/ z jedną prawidłową odpowiedzią (każda prawidłowa odpowiedź to 1 punkt, brak odpowiedzi lub odpowiedź nieprawidłowa 0 punktów, minimum 60% prawidłowych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny.

Kryteria ocen z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

i/lub odpowiedź ustna

Kryteria ocen – odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:

- egzamin stanowi 60% oceny końcowej z przedmiotu
- pozostałe 40% to średnia ocen z pozostałych form zajęć

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)
 3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)
 3,75 -4,24 – dobry (4,0)
 4,25-4,74 – dobry plus (4,5)
 4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania i zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:
Prorektor ds. Nauki i Jakości Kształcenia

